

خبرنامه

وزارت جهاد کشاورزی
سازمان تحقیقات، آموزش و ترویج کشاورزی
موسسه تحقیقات علوم باغبانی

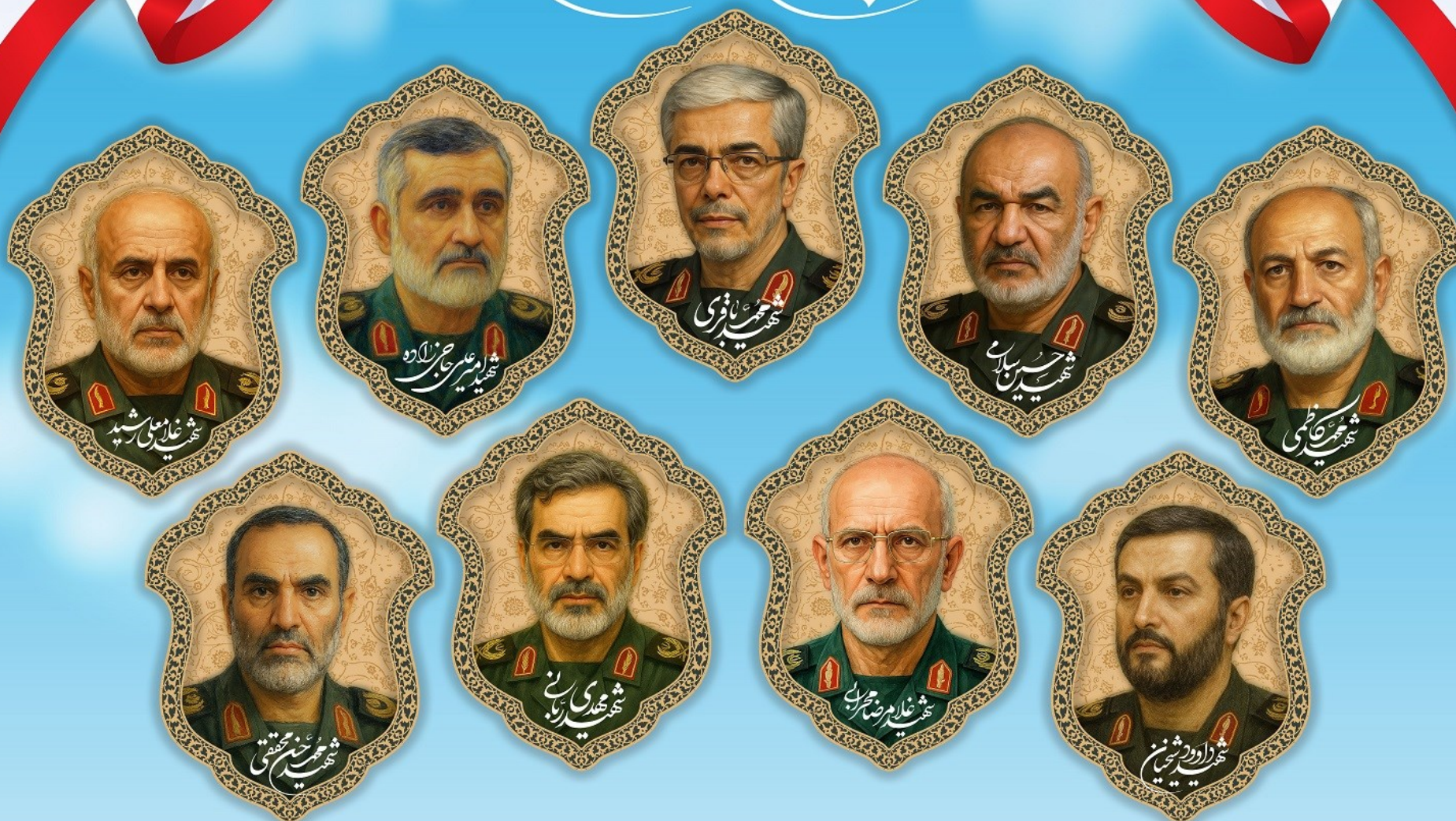
پژوهشکده مرکبات و میوه‌های نیمه گرمسیری

خبرنامه روابط عمومی
سال ۱۴۰۴
سرمایه گذاری برای تولید

سال یازدهم - شماره ۱۱۵ - بهار ۱۴۰۴ - June 2025 - ۲۴ صفحه

Citrus and Subtropical Fruits Research Center

پیام تسلیت

شهادت سرداران غیور و دانشمندان فرهیخته و مردم بی گناه میهن عزیزمان در جنایت رژیم صهیونیستی را تسلیت عرض مینماییم. بی تردید، این جنایت رژیم اسرائیل و حامیان پلیدش بی پاسخ نخواهد ماند و راه روشن این شهیدان والامقام با عزمی راسخ ادامه خواهد یافت.

عناوین خبرها

- به مناسبت هفته جهاد کشاورزی اقدامات و دستاوردهای پژوهشکده مرکبات و میوه‌های نیمه گرمسیری توسط دکتر سیروس آقاجانزاده تشریح شد
- رئیس پژوهشکده مرکبات و میوه‌های نیمه گرمسیری از راه‌اندازی مجله ترویجی میوه‌های نیمه گرمسیری خبر داد
- اجرای پروژه تحقیقاتی بررسی تراکم‌های مختلف کشت رقم نیوهایل پیوندی روی پایه پونسیروس
- بازدید مدیرکل دفتر میوه‌های گرمسیری و نیمه گرمسیری وزارت جهاد کشاورزی از پژوهشکده مرکبات و میوه‌های نیمه گرمسیری
- برگزاری هشتاد و ششمین کارگروه تخصصی علمی فنی پژوهشکده مرکبات و میوه‌های نیمه گرمسیری
- رئیس موسسه تحقیقات علوم باغبانی از پژوهشکده مرکبات و میوه‌های نیمه گرمسیری بازدید کرد
- انعقاد قرارداد همکاری مشترک بین پژوهشکده مرکبات و میوه‌های نیمه گرمسیری و گروه صنعتی پژوهشی فرهیختگان زرنام
- بررسی مقابله با تنش‌های خشکی در باغ‌های انجیر دیم با حضور عضو هیات علمی پژوهشکده مرکبات و میوه‌های نیمه گرمسیری در رادیو اقتصاد
- بازدید دانشجویان رشته علوم باغبانی دانشگاه ولی عصر رفسنجان از پژوهشکده مرکبات و میوه‌های نیمه گرمسیری
- بررسی شناسایی آفتاب سوختگی در درختان انار با حضور عضو هیات علمی پژوهشکده مرکبات و میوه‌های نیمه گرمسیری در رادیو اقتصاد
- حضور رئیس پژوهشکده مرکبات و میوه‌های نیمه گرمسیری در جلسه ویناری کمیته علمی فنی موسسه تحقیقات علوم باغبانی
- آیین سنتی دید و بازدید نوروزی در پژوهشکده مرکبات و میوه‌های نیمه گرمسیری برگزار شد
- دیدار نوروزی رئیس پژوهشکده مرکبات و میوه‌های نیمه گرمسیری با کارکنان ایستگاه‌های تحقیقاتی شهید یاسینی کترا و خرم آباد تنکابن
- برگزاری کارگاه آموزشی با موضوع پرورش آووکادو با همکاری پژوهشکده مرکبات و میوه‌های نیمه گرمسیری
- برگزاری سیصد و نوزدهمین جلسه شورای پژوهشی در پژوهشکده مرکبات و میوه‌های نیمه گرمسیری
- برگزاری کارگاه آموزشی با موضوع مدیریت باغات مرکبات

رهبر انقلاب:

رژیم صهیونی، برای خود سرنوشت تلخ و دردناکی تدارك دید
و آن را قطعاً دریافت خواهد کرد

به مناسبت هفته جهاد کشاورزی، اقدامات و دستاوردهای پژوهشکده مرکبات و میوه‌های نیمه گرمسیری در گفتگوی رئیس پژوهشکده با خبرگزاری ایانا تشریح شد

به گزارش روابط عمومی پژوهشکده مرکبات و میوه‌های نیمه گرمسیری، به مناسبت فرا رسیدن هفته جهاد کشاورزی که امسال با شعار سرمایه گذاری برای کشاورزی، جهاد برای امنیت غذایی برگزار می شود، دکتر سیروس آقاجانزاده رئیس پژوهشکده در گفتگویی با خبرگزاری ایانا به فعالیت ها و دستاوردهای پژوهشکده در حوزه های گوناگون از جمله اصلاح ارقام، تولید نهال سالم، مدیریت تنش های اقلیمی، ارتقاء بهره وری، کاهش ضایعات و فناوری های نوین پرداخت.

دکتر سیروس آقاجانزاده رئیس پژوهشکده مرکبات و میوه های نیمه گرمسیری، ضمن تسلیت شهادت جمعی از سرداران غیور و دانشمندان فرهیخته و مردم بی گناه میهن عزیزمان و گرامیداشت هفته جهاد کشاورزی، به جایگاه برجسته ایران در تولید مرکبات در سطح جهانی اشاره کرد. به گفته وی، ایران سالانه حدود شش میلیون تن مرکبات تولید می کند که ۳,۷ درصد از تولید جهانی این محصول را شامل می شود. از نظر سطح زیر کشت نیز با حدود ۲۷۰ هزار هکتار، کشورمان در رتبه هشتم جهان قرار دارد.

دکتر آقاجانزاده افزود: استان مازندران با داشتن ۱۱۶ هزار و ۵۰۰ هکتار سطح زیر کشت، حدود ۴۰ درصد از اراضی مرکبات کشور را به خود اختصاص داده و با تولید سالانه سه میلیون تن، ۴۷ درصد مرکبات کشور را تولید می کند. این میزان معادل ۱,۶۵ درصد از کل تولید مرکبات جهان است.

وی همچنین به تولید کیوی در کشور اشاره کرد و گفت: ایران با تولید سالانه ۴۳۱ هزار تن کیوی، حدود ۸ درصد از تولید جهانی این محصول را در اختیار دارد و با ۱۵ هزار هکتار سطح زیر کشت، در رتبه چهارم جهان قرار گرفته است.

رئیس پژوهشکده مرکبات، با استناد به آمار دوره ۱۳۸۰ تا ۱۴۰۳، میانگین رشد سالانه تولید مرکبات کشور را ۴,۴ درصد اعلام کرد و توضیح داد که ۶۰ درصد این رشد ناشی از افزایش عملکرد و ۴۰ درصد آن مربوط به گسترش سطح زیر کشت بوده است.

دکتر آقاجانزاده همچنین از تولید هسته های اولیه سالم برای ۲۷ رقم مرکبات بومی و وارداتی در پژوهشکده خبر داد و گفت: این منابع گیاهی سالم به تدریج در اختیار بهره برداران قرار می گیرد تا زمینه ارتقای بهره وری و کیفیت باغ های کشور فراهم شود.

دکتر آقاجانزاده افزود: در طرح تولید نهال سالم و اصیل مرکبات مصوب در سفر ریاست محترم جمهوری، محورهایی چون سالم سازی ارقام برتر تجاری، احداث باغ مادری، واردات پایه های جدید، توسعه زیرساخت ها و تجهیز واحد STG در دستور کار قرار گرفته و در حال اجراست.

وی با اشاره به برنامه جایگزینی ۳۰ هزار هکتار از باغ های فرسوده استان مازندران بر اساس پیوندک های سالم و اصیل، این اقدام را گامی بزرگ در ارتقاء سلامت باغ های مرکبات کشور دانست.

ایشان در بخش کاهش خسارات تنش های محیطی در مرکبات، به اجرای ۲۱ پروژه تحقیقاتی اشاره کرد که در مدیریت تنش های یخبندان، خشکی، گرما و غرقاب در مرکبات انجام شده اند. از جمله این دستاوردها می توان به تدوین دستورالعمل کاهش آفتاب سوختگی در سال ۱۴۰۳ و معرفی کاربرد کائولین اشاره کرد. وی در ادامه به پژوهش های مربوط به کاهش خسارت تنش های محیطی در باغات انار پرداخت و از جمله به بررسی عارضه فیزیولوژیک سفیدشدگی و آفتاب سوختگی انار، اجرای طرح ملی سایه بان، شناسایی ارقام مقاوم به سرما و خشکی، و معرفی رقم وشیک سراوان به عنوان پایه مقاوم به شوری اشاره کرد.

در حوزه مدیریت آفات و بیماری‌ها، رئیس پژوهشکده مرکبات و میوه‌های نیمه گرمسیری از اجرای بیش از ۹ پروژه شامل آفات، بیماری‌های قرنطینه‌ای و بهینه‌سازی مصرف سموم خبر داد و افزود: با این پژوهش‌ها از ورود بیماری‌هایی مانند گرینینگ، شانکر و جاروی جادوگر به مناطق شمالی کشور جلوگیری شد. همچنین دستورالعمل‌های سمپاشی سالانه تدوین و در اختیار بهره‌برداران قرار می‌گیرد.

دکتر آقاجانزاده در حوزه بهره‌وری آب در تولید پرتقال، به بیش از ۱۴ پروژه پژوهشی از سال ۱۳۸۲ اشاره کرد که به بهبود سیستم‌های آبیاری، تغذیه کیوی فروت و مصرف بهینه آب در باغات مرکبات پرداخته‌اند.

وی تاکید کرد: مدیریت آب و آبیاری در باغات انار، زیتون و انجیر نیز در اولویت پژوهش‌های این مرکز قرار داشته و راهبردهای متنوعی از جمله آبیاری قطره‌ای، زیرسطحی، و استفاده از خاکپوش‌ها به اجرا درآمده‌اند.

در ادامه، رئیس پژوهشکده مرکبات و میوه‌های نیمه گرمسیری به مدیریت تغذیه باغات مرکبات اشاره کرد و گفت: در مجموع ۲۴ پروژه در زمینه کوددهی بهینه، سلامت خاک و جذب عناصر غذایی انجام شده و نتایج آن در قالب ۱۳ نشریه، ۱ دست‌نامه و بیش از ۲۰ مقاله منتشر شده‌اند.

دکتر آقاجانزاده در حوزه کاهش ضایعات و حفظ کیفیت میوه مرکبات، از اجرای ۲۴ پروژه در ۸ محور پژوهشی نام برد و افزود: این اقدامات باعث کاهش ضایعات مرکبات به کمتر از ۱۰ درصد شده است.

وی اظهار داشت که پژوهشکده مرکبات و میوه‌های نیمه گرمسیری موفق به ایجاد و معرفی دو رقم پرتقال توسرخ با نام‌های ایرسا و آریا در سال گذشته شده است. این دو رقم جدید در راستای رفع مشکلات ارقام پرتقال خونی موجود در کشور و به منظور بهبود کیفیت و افزایش تنوع محصولات مرکبات در بازار داخلی تولید شده‌اند.

همچنین، ارزیابی و معرفی ارقام مختلف مرکبات شامل نارنگی نارین، نارنگی نولز، نارنگی ماریسول، نارنگی کلوزلینا، نارنگی سوجی یاما، نارنگی اکتیسو، پرتقال نیوهال، پرتقال ناولینا و پرتقال اسپرینگ ناول نیز از جمله اقدامات برجسته این پژوهشکده بوده است.

وی افزود که پژوهشکده در سنوات قبل موفق به معرفی ارقام جدید نارنگی زودرس خرم، نارنگی جهانگیر، نارنگی تابان، نارنگی تابش، نارنگی زرین و نارنگی دیررس یاشار شده است. همچنین معرفی هفت رقم جدید زیتون به نام‌های دیره، مشکات، امین، آوان، گیلوانه، لرستان و زاکرس را از دیگر دستاوردهای پژوهشکده برشمرد و گفت این ارقام بر اساس اقلیم و خصوصیات خاکی ایران معرفی شده‌اند.

وی تاکید کرد که ایجاد و معرفی چهار رقم لیموترش با نام‌های پارس، پرشیا، سالار و سمن با هدف کنترل بیماری جاروک از اقدامات مهم پژوهشکده بوده است. همچنین، رقم جدید گریپ فروت با نام مانا که متحمل به بیماری جاروک است نیز توسط این مجموعه معرفی شده است.

رئیس پژوهشکده مرکبات و میوه‌های نیمه گرمسیری در پایان به تبیین برنامه‌های آتی پژوهشکده پرداخت و اظهار داشت، اصلاح پایه‌های مرکبات مقاوم به تنش‌های خشکی و شوری، سالم‌سازی و تولید هسته‌های اولیه ارقام مرکبات، تأمین پیوندک برای نهالستان‌ها و باغ‌های مادری بخش خصوصی، و همچنین تأمین پیوندک برای باغ‌های دچار عارضه زوال در استان مازندران از مهمترین اهداف پیش‌رو هستند. وی همچنین مشارکت در پروژه‌های مرتبط با تغییرات اقلیم و باغبانی دیم میوه‌های نیمه گرمسیری و ادامه پروژه‌های تولید محصول سالم با کاهش ضایعات را از دیگر برنامه‌های کلیدی پژوهشکده در آینده نزدیک برشمرد.

اجرای پروژه تحقیقاتی بررسی تراکم‌های مختلف کشت رقم نیوهال پیوندی روی پایه پونسیروس

به گزارش روابط عمومی پژوهشکده مرکبات و میوه‌های نیمه‌گرمسیری، دکتر محمد علی شیر، مجری طرح و عضو هیات علمی این پژوهشکده، در خصوص اجرای پروژه تحقیقاتی بررسی تراکم‌های مختلف کشت رقم نیوهال پیوندی روی پایه پونسیروس توضیحاتی ارائه داد.

دکتر شیر گفت، هدف از اجرای این پروژه، دستیابی به شیوه‌های بهینه در مدیریت باغ‌های مرکبات از طریق تراکم مناسب کشت است. موضوعی که نقش مهمی در کاهش مصرف نهاده‌های شیمیایی، حفاظت از منابع آب و خاک، افزایش تنوع زیستی و فراهم آوردن امکان مکانیزه‌سازی مراحل داشت و برداشت ایفا می‌کند. وی گفت، در این طرح، رقم پرتقال نیوهال روی پایه پونسیروس پیوند زده می‌شود و رفتارهای رشدی و نموی درختان در طی مدت اجرای پروژه تا آغاز باردهی مورد پایش قرار خواهد گرفت. همچنین کلیه چالش‌های مدیریتی و اقلام هزینه‌ای مورد نیاز برای احداث و نگهداری درختان مستند خواهد شد تا در ارزیابی اقتصادی تراکم‌های مختلف مورد استفاده قرار گیرد.

دکتر شیر افزود، پروژه مذکور به صورت طرح بلوک‌های کامل تصادفی با سه تکرار اجرا می‌شود و در آن سه فاصله کاشت 3×3 ، 4×3 و 5×3 متر به عنوان تیمارهای آزمایشی در نظر گرفته شده‌اند. به این ترتیب سه تراکم کاشت معادل ۱۱۰۰، ۸۳۰ و ۶۶۰ درخت در هکتار از نظر صفات رشد رویشی با یکدیگر مقایسه خواهند شد. این طرح تا آغاز دوره باردهی درختان ادامه خواهد یافت و نتایج آن می‌تواند راهگشای برنامه‌ریزی‌های آینده برای توسعه باغ‌های مرکبات در کشور باشد. بررسی‌های دقیق‌تر در زمینه کمیت و کیفیت محصول نیز در پروژه‌ای جداگانه پس از پایان این مرحله صورت خواهد گرفت.

بازدید مدیر کل دفتر میوه‌های گرمسیری و نیمه‌گرمسیری وزارت جهاد کشاورزی از پژوهشکده مرکبات و میوه‌های نیمه‌گرمسیری

به گزارش روابط عمومی پژوهشکده مرکبات و میوه‌های نیمه‌گرمسیری، دکتر زهرا جلیلی مقدم مدیرکل دفتر امور میوه‌های گرمسیری و نیمه‌گرمسیری معاونت باغبانی وزارت جهاد کشاورزی، به همراه مهندس سیدعلی اکبر داودی معاون این دفتر و مهندس منوچهر پارسافر مدیر امور باغبانی معاونت بهبود تولیدات گیاهی سازمان جهاد کشاورزی استان گیلان و جمعی از همراهان روز سه‌شنبه ۲ اردیبهشت ۱۴۰۴ از پژوهشکده مرکبات و میوه‌های نیمه‌گرمسیری بازدید کردند.

در این بازدید دکتر سیروس آقاجانزاده، رئیس پژوهشکده ضمن خوش آمدگویی به میهمانان، گزارشی جامع از آخرین دستاوردها، پروژه‌ها و فعالیت‌های پژوهشی این مجموعه ارائه داد. وی با معرفی ظرفیت‌ها و ایستگاه‌های پژوهشی پژوهشکده، به تشریح اقدامات صورت گرفته در زمینه اصلاح ارقام، تولید و ارزیابی پایه‌ها و ارقام جدید مرکبات، ذخایر ژنتیکی، و همچنین تولید و نگهداری هسته‌های اولیه سالم و عاری از ویروس پرداخت. همچنین دکتر یحیی تاجور عضو هیات علمی و مدیر گروه ژنتیک و به‌نژادی نیز توضیحاتی در خصوص پروژه‌های در حال اجرا در آزمایشگاه کشت بافت گیاهی ارائه نمودند. در ادامه هیئت بازدیدکننده از قسمت‌های مختلفی همچون بخش‌های تحقیقاتی، آزمایشگاه کشت بافت، اسکرین‌هاوس، گلخانه پیشرفته تحقیقاتی، باغ‌های مرکبات و کیوی، و طرح‌های در حال اجرای پژوهشکده بازدید کرده و از نزدیک در جریان فعالیت‌های علمی و تحقیقاتی قرار گرفتند. دکتر سیروس آقاجانزاده رئیس پژوهشکده مرکبات و میوه‌های نیمه‌گرمسیری نیز توضیحات لازم در خصوص روند پیشرفت پروژه‌ها و برنامه‌های آتی پژوهشکده را ارائه نمود.

برگزاری هشتاد و ششمین کارگروه تخصصی علمی فنی پژوهشکده مرکبات و میوه‌های نیمه‌گرمسیری

به گزارش روابط عمومی پژوهشکده مرکبات و میوه‌های نیمه‌گرمسیری، هشتاد و ششمین کارگروه تخصصی علمی فنی با حضور دکتر سیروس آقاجان زاده ریاست پژوهشکده، معاونین و اعضای کارگروه روز شنبه ۲۰ اردیبهشت ۱۴۰۴ به صورت حضوری و ویناری در پژوهشکده مرکبات و میوه‌های نیمه‌گرمسیری برگزار شد.

در این جلسه پروپوزال‌های ارزیابی حساسیت یا تحمل ارقام جدید لیموترش به عامل شانکر باکتریایی توسط دکتر مرتضی گل محمدی و ارزیابی سازگاری و عملکرد هشت رقم آووکادو در غرب مازندران در ایستگاه کترا توسط دکتر رضا فیفایی و استفاده از عناصر غذایی و اسید آمینه در تعدیل سال آوری در ارقام تجاری زیتون توسط دکتر ابوالحسن حاجی امیری و تأثیر برخی کامپوزیت‌های فلزی حاوی عناصر ریز مغذی بر کمیت و کیفیت میوه و روغن زیتون در شرایط تنش خشکی توسط دکتر رحمت اله غلامی مطرح و مورد بحث و بررسی قرار گرفتند.

همچنین گزارش‌های نهایی شامل اثر محلول پاشی پاکلوبوترازول بر خصوصیات مورفولوژی و فیزیولوژی مرکبات توسط دکتر رضا فیفایی و اثرات شوری آب آبیاری و کاربرد گچ بر کیفیت خاک رویشگاه انجیر در ریز آبخیز استهبان و ویژگی‌های تجاری و غلظت عناصر غذایی در برگ و میوه انجیر توسط دکتر حمید زارع مطرح و مورد بحث و بررسی قرار گرفتند.

رئیس موسسه تحقیقات علوم باغبانی از پژوهشکده مرکبات و میوه‌های نیمه‌گرمسیری بازدید کرد

به گزارش روابط عمومی پژوهشکده مرکبات و میوه‌های نیمه‌گرمسیری، دکتر محی‌الدین پیرخضری رئیس موسسه تحقیقات علوم باغبانی به همراه دکتر مرتضی گل محمدی معاون پژوهشی موسسه، روز چهارشنبه ۲۴ اردیبهشت ۱۴۰۴ از فعالیت‌های پژوهشی و تحقیقاتی این پژوهشکده در رامسر بازدید کردند.

در ابتدای این بازدید، جلسه شورای پژوهشی با حضور دکتر پیرخضری رئیس موسسه تحقیقات علوم باغبانی، دکتر مرتضی گل محمدی معاون پژوهشی موسسه، دکتر سیروس آقاجانزاده رئیس پژوهشکده مرکبات و میوه‌های نیمه‌گرمسیری و اعضای هیأت علمی و کارکنان پژوهشکده برگزار شد. در این جلسه دکتر سیروس آقاجانزاده رئیس پژوهشکده ضمن خیرمقدم به میهمانان، گزارشی جامع از عملکرد و دستاوردهای پژوهشکده ارائه کرد.

وی در بخشی از سخنان خود به جایگاه ایران در تولید مرکبات اشاره کرد و گفت، ایران با تولید شش میلیون تن مرکبات، سهم ۳٫۷ درصدی از تولید جهانی را داراست و از نظر سطح زیر کشت با ۲۷۰ هزار هکتار، رتبه هشتم جهان را به خود اختصاص داده است. استان مازندران نیز با ۱۱۶۵۰۰ هکتار سطح زیر کشت، ۴۰ درصد از سطح زیر کشت و با سه میلیون تن، ۴۷ درصد از تولید مرکبات کشور را به خود اختصاص داده و سهم ۱٫۶۵ درصدی در تولید جهانی مرکبات دارد.

وی همچنین با اشاره به تولید کیوی در کشور افزود، ایران با تولید ۴۳۱ هزار تن، هشت درصد از تولید جهانی را در اختیار دارد و از نظر سطح زیر کشت با ۱۵ هزار هکتار، در رتبه چهارم جهان قرار دارد.

دکتر آقاجانزاده با استناد به آمار دوره ۱۳۸۰ تا ۱۴۰۳، رشد میانگین سالانه تولید مرکبات را ۴٫۴ درصد اعلام کرد و افزود که ۶۰ درصد این رشد مربوط به افزایش عملکرد و ۴۰ درصد مربوط به گسترش سطح زیر کشت بوده است.

رئیس پژوهشکده مرکبات و میوه‌های نیمه‌گرمسیری در ادامه به تبیین برنامه‌های آتی پژوهشکده پرداخت و اظهار داشت، اصلاح پایه‌های مرکبات مقاوم به تنش‌های خشکی و شوری، سالم‌سازی و تولید هسته‌های اولیه ارقام مرکبات، تأمین پیوندک برای نهالستان‌ها و باغ‌های مادری بخش خصوصی، و همچنین تأمین پیوندک و نهال جایگزین برای باغ‌های دچار عارضه زوال در استان مازندران از مهمترین اهداف پیش‌رو هستند. وی همچنین مشارکت در پروژه‌های مرتبط با تغییرات اقلیم و باغبانی دیم میوه‌های نیمه‌گرمسیری و ادامه پروژه‌های تولید محصول سالم با کاهش ضایعات را از دیگر برنامه‌های کلیدی پژوهشکده در آینده نزدیک برشمرد.

در ادامه این جلسه دکتر محی‌الدین پیرخضری با قدردانی از تلاش‌ها و زحمات کارکنان پژوهشکده، بر اهمیت تدوین و اجرای نقشه راه هدفمند در حوزه تحقیقات باغبانی تأکید کرد. وی با بیان اینکه پژوهشکده نقش مؤثری در بهبود عملکرد و حل بخشی از مشکلات بخش باغبانی کشور ایفا کرده، خواستار همفکری و اجماع برای تدوین اولویت‌های پژوهشی در راستای اثربخشی بیشتر فعالیت‌های تحقیقاتی شد.

رئیس موسسه تحقیقات علوم باغبانی با اشاره به محدودیت منابع انسانی، مالی و شرایط سنی نیروهای موجود، لزوم برنامه‌ریزی دقیق و هماهنگ در قالب نقشه راه و برنامه‌های عملیاتی هفتم و هشتم توسعه کشور را ضروری دانست.

وی همچنین از تدوین چهار پیوست کلیدی شامل پیوست‌های تحقیقاتی، آموزشی ترویجی، اقتصادی و اجرایی به عنوان اجزای اصلی نقشه راه یاد کرد و تأکید نمود که پروژه‌های تحقیقاتی باید به صورت مشخص به افراد سپرده شده و خروجی‌های آنها طی سال‌های آینده پیگیری شود.

دکتر پیرخضری افزود، این نقشه باید جایگاه مراکز استانی و همکاران را به طور دقیق مشخص کند تا از موازی‌کاری پرهیز شده و برنامه‌ها از حالت تئوریک به اجرا درآید. در پایان این جلسه، دکتر پیرخضری ضمن بازدید، به صورت چهره‌به‌چهره با کارکنان پژوهشکده دیدار و گفتگو کرده و در جریان اهم مسائل، فعالیت‌ها و پروژه‌های جاری پژوهشکده قرار گرفت.

انعقاد قرارداد همکاری مشترک بین پژوهشکده مرکبات و میوه‌های نیمه‌گرمسیری و گروه صنعتی پژوهشی فرهیختگان زرنام

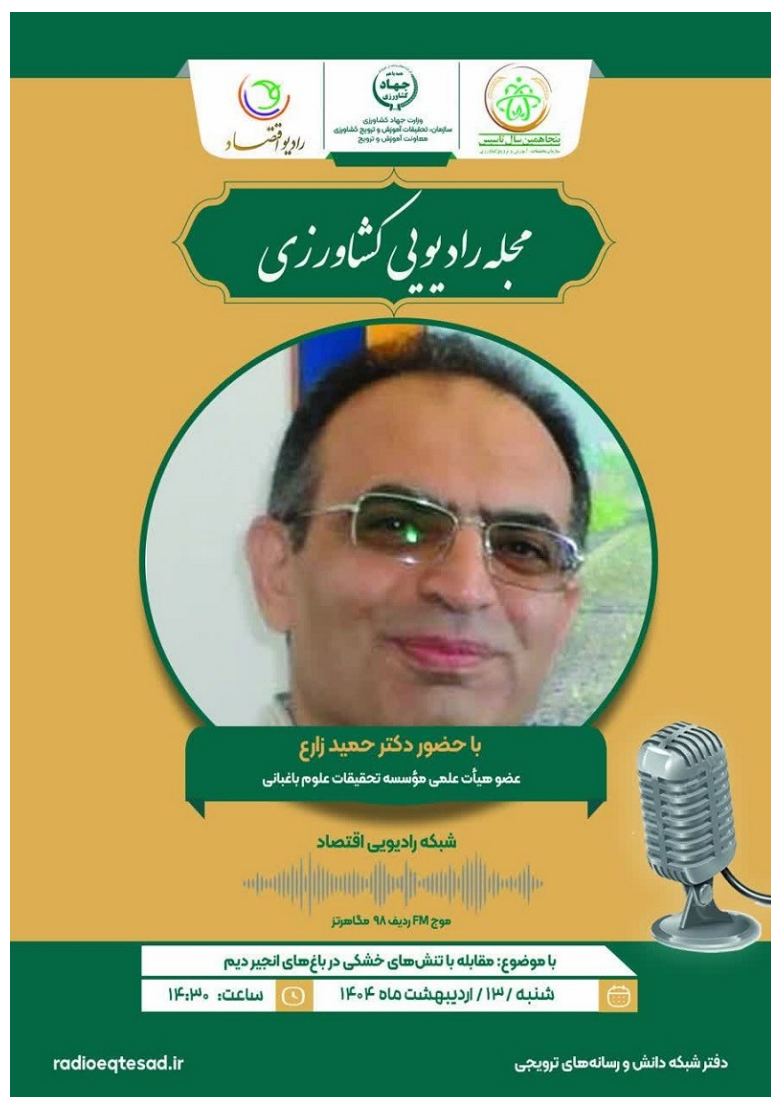
به گزارش روابط عمومی پژوهشکده مرکبات و میوه‌های نیمه‌گرمسیری، در راستای درخواست گروه صنعتی پژوهشی فرهیختگان زرنام برای کاربردی سازی کود آلی مایع زرگرین، قرارداد همکاری مشترک بین این گروه صنعتی و پژوهشکده مرکبات و میوه‌های نیمه‌گرمسیری به امضا رسید.

بر اساس این قرارداد، پروژه ای تحقیقاتی با عنوان بررسی تاثیر کاربرد کود آلی مایع زرگرین بر صفات بیوشیمیایی برگ، کیفیت میوه پرتقال و برخی ویژگی های کیفی خاک در دستور کار قرار گرفت.

دکتر سیروس آقاجانزاده رئیس پژوهشکده مرکبات و میوه‌های نیمه‌گرمسیری در این خصوص اظهار داشت: یکی از اهداف اصلی ما در پژوهشکده حمایت از محصولات دانش بنیان و فناوری های نوین در حوزه کشاورزی است. با توجه به اهمیت تغذیه سالم و پایداری محیط زیست، استفاده از کودهای آلی می تواند جایگزینی مناسب برای نهاده های شیمیایی باشد و موجب بهبود کیفیت محصولات کشاورزی و سلامت مصرف کنندگان شود. وی افزود: در این پروژه تلاش خواهیم کرد تاثیرات این محصول را به صورت دقیق و علمی بر شاخص های بیوشیمیایی برگ، کیفیت میوه پرتقال، و ویژگی های فیزیکی و شیمیایی خاک بررسی کنیم. دکتر آقاجانزاده در ادامه با اشاره به مدت زمان اجرای پروژه گفت: مطالعه و بررسی های میدانی و آزمایشگاهی در یک بازه زمانی دو سال و شش ماه انجام خواهد شد.

بررسی مقابله با تنش های خشکی در باغ های انجیر دیم با حضور عضو هیات علمی پژوهشکده مرکبات و میوه های نیمه گرمسیری در رادیو اقتصاد

به گزارش روابط عمومی پژوهشکده مرکبات و میوه های نیمه گرمسیری، دکتر حمید زارع، عضو هیات علمی موسسه تحقیقات علوم باغبانی و پژوهشکده مرکبات و میوه های نیمه گرمسیری، روز شنبه ۱۳ اردیبهشت ۱۴۰۴ در برنامه مجله رادیویی کشاورزی رادیو اقتصاد حضور یافت و درباره مقابله با تنش های خشکی در باغ های انجیر دیم گفتگو کرد.

دکتر زارع در بخشی از سخنان خود اظهار داشت: انجیر استهبان و انجیر ایران جایگاه خاصی دارد، چرا که از دیرباز و نزدیک به ۲۵۰ سال در کشت دیم وجود داشته است. کیفیت انجیر در شرایط دیم بسیار بالا بوده و هم از نظر طعم و عطر و هم از نظر بار میکروبی در میوه هایی که در این شرایط تولید می شوند، در سطح بسیار پایینی قرار دارد. به همین دلیل، بازارهای جهانی که بر سلامت تاکید دارند، به دنبال این نوع انجیر هستند که به شرایط ارگانیک نزدیک است، گرچه نمی توان آن را صد درصد ارگانیک دانست، اما ویژگی های ارگانیک را دارد.

وی افزود: مزیت انجیر ایران، دیم بودن آن است، زیرا نه به منابع آب زیرزمینی وابسته است و نه به انرژی برای پمپاژ آب نیاز دارد، چرا که از نزولات آسمانی استفاده می شود. این مسئله هم باعث افزایش کیفیت میوه شده و هم مزایای زیست محیطی به همراه دارد.

دکتر زارع درباره علائم تنش خشکی نیز توضیح داد: در سال های کم بارش، باید آمادگی ورود درختان انجیر به تنش را داشت. وقتی رطوبت خاک به حد ظرفیت مزرعه کاهش یابد، به ویژه در صورت وقوع خشکسالی های متوالی، درختان دچار تنش خواهند شد.

وی با اشاره به تنوع اقلیمی و تاثیر شیب زمین بر میزان تنش، افزود: در مناطق شیب دار، جهت شیب اهمیت دارد. به عنوان مثال، شیب هایی که رو به شرق هستند، بیشتر در معرض تنش قرار دارند. در مقابل مناطقی که سایه دارتر و خنک ترند، معمولاً تنش کمتری تجربه می کنند. از جمله علائم تنش خشکی که وی به آن اشاره کرد، می توان به کوچک شدن برگ ها، کاهش تعداد آن ها، بدشکلی برگ، زرد شدن و تغییر رنگ حاشیه برگ ها اشاره کرد. وی افزود: این علائم در جوانه ها نیز ظاهر می شود، به طوری که در بهار، جوانه ها دیر باز می شوند و تعدادشان کاهش می یابد. شاخه ها نیز کوتاه تر می شوند و برگ های کمتری تولید می کنند که می تواند بر سایه اندازی درخت تاثیر بگذارد. وی ادامه داد: در سال های بدون تنش، سایه اندازی درخت به گونه ای است که اگر فردی در سوی دیگر درخت قرار بگیرد، قابل مشاهده نیست، اما در سال های خشک، این سایه کاهش می یابد.

دکتر زارع همچنین درباره پیامدهای ثانویه تنش خشکی گفت: درخت در این شرایط نسبت به آفات حساس تر می شود. یکی از مهمترین آفات، کنه تارتن انجیر است که در شرایط خشکسالی طغیان می کند. حتی در مناطقی که در سال های پربارش آلودگی نداشته اند، در سال خشک با ظهور این آفت مواجه می شوند. برگ ها در این حالت خاک آلود و قهوه ای می شوند و ویژگی های خاصی پیدا می کنند.

وی درباره آفتاب سوختگی نیز توضیح داد: در شرایط عادی، پوشش برگی مانع تابش مستقیم نور به شاخه ها می شود، اما در شرایط تنش به دلیل کاهش تعداد و اندازه برگ ها، نور شدیدتری به شاخه ها می تابد. این امر موجب بروز آفتاب سوختگی، پوسته شدن شاخه ها، ترک خوردگی و حتی آسیب به تنه درخت می شود که به صورت شکاف های عمقی بروز می یابد.

دکتر زارع تاکید کرد: در سال هایی با بارندگی کم، توجه به این علائم و آمادگی برای مدیریت تنش خشکی امری ضروری است.

بازدید دانشجویان رشته علوم باغبانی دانشگاه ولی عصر رفسنجان از پژوهشکده مرکبات و میوه‌های نیمه گرمسیری

به گزارش روابط عمومی پژوهشکده مرکبات و میوه‌های نیمه گرمسیری، دانشجویان رشته علوم باغبانی دانشگاه ولی عصر رفسنجان به سرپرستی دکتر رقامی و دکتر اسماعیلی زاده از اساتید دانشگاه، روز چهارشنبه ۲۴ اردیبهشت ۱۴۰۴ از فعالیت‌های پژوهشی و تحقیقاتی پژوهشکده

مرکبات و میوه‌های نیمه گرمسیری بازدید کردند. در این بازدید دکتر یحیی تاجور مدیر گروه ژنتیک و به نژادی، ضمن همراهی دانشجویان به ارائه توضیحاتی پیرامون تاریخچه پژوهشکده، طرح‌های تحقیقاتی در حال انجام و دستاوردها به دانشجویان پرداختند.

بررسی شناسایی آفتاب سوختگی در درختان انار با حضور عضو هیات علمی پژوهشکده مرکبات و میوه‌های نیمه گرمسیری در رادیو اقتصاد

به گزارش روابط عمومی پژوهشکده مرکبات و میوه‌های نیمه گرمسیری، دکتر محمدرضا وظیفه‌شناس، عضو هیات علمی موسسه تحقیقات علوم باغبانی و پژوهشکده مرکبات و میوه‌های نیمه گرمسیری، روز چهارشنبه ۲۴ اردیبهشت ۱۴۰۴ در برنامه مجله رادیویی کشاورزی رادیو اقتصاد حضور یافت و درباره شناسایی آفتاب سوختگی در درختان انار گفتگو کرد. وی در ابتدا به اهمیت باغات انار در ایران اشاره کرد و گفت: در کشور عزیزمان ایران حدود ۹۵ هزار هکتار باغ انار داریم که سالانه بیش از یک میلیون و سیصد هزار تن محصول برداشت می‌شود. متوسط عملکرد باغ‌ها حدود ۱۴ تا ۱۶ تن در هکتار است، ولی باغداران پیشرو تا ۷۰ تا ۸۰ تن نیز برداشت دارند.

دکتر وظیفه‌شناس افزود: انار میوه‌ای مقدس و با خواص دارویی بسیار مهم است. آنتی اکسیدان قوی، ضد سرطان، ضد تومور، ضد التهاب، ضد

باکتری و ویروس از جمله ویژگی‌های آن است که باعث شده ایران به عنوان مبدا کشت جهانی انار شناخته شود.

وی سپس به مشکلات ناشی از تنش‌های گرمایی پرداخت و توضیح داد: دو حالت در انار رخ می‌دهد، رسیدگی زودرس میوه‌ها و همچنین شکل‌گیری میوه‌هایی با رنگ‌گیری ناقص و کشمشی شدن. اگر رطوبت کافی نباشد و دما افزایش یابد، ترکیب میوه‌ها رخ می‌دهد که شرایط را برای آفات و بیماری‌ها فراهم می‌کند.

دکتر وظیفه‌شناس راهکارهای مقابله با این مشکلات را اینگونه بیان کرد: اولین نکته، انتخاب ارقام مناسب و مقاوم با توجه به اقلیم منطقه است. ارقامی که دوره رشدی کوتاه‌تری دارند و می‌توانند میوه‌ها را زودتر برداشت کنند، در برابر گرما مقاوم‌تر هستند. همچنین جانمایی درست باغ و استفاده از کشت مربعی برای سایه‌سازی بهتر اهمیت دارد.

وی درباره تربیت درختان گفت: تربیت اصولی درخت از سال‌های اول باعث می‌شود میوه‌ها در زیر پوشش برگ‌ها قرار گیرند و از آفتاب مستقیم محافظت شوند. حذف گل‌های اضافی در سال‌های اول رشد شاخه‌ها، باعث تمرکز تولید میوه در شاخه‌های قوی‌تر و پایین‌تر می‌شود.

دکتر وظیفه‌شناس در ادامه افزود: استفاده از سایبان‌ها و پوشش‌های محافظ مانند ترکیبات کائولن و سلیکات‌های آلومینیوم می‌تواند آفتاب سوختگی را کاهش دهد. رنگ آمیزی تنه درختان نیز باعث محافظت در برابر گرمای شدید می‌شود.

وی در پایان تاکید کرد: مدیریت دقیق آبیاری و تغذیه درختان، به ویژه تامین عناصر معدنی مانند کلسیم، مس، فسفر و آهن، نقش مهمی در افزایش مقاومت درختان انار در برابر تنش‌ها و آفات دارد و بهبود کیفیت میوه را به دنبال خواهد داشت.

حضور رئیس پژوهشکده مرکبات و میوه‌های نیمه‌گرمسیری در جلسه ویناری کمیته علمی فنی موسسه تحقیقات علوم باغبانی

به گزارش روابط عمومی پژوهشکده مرکبات و میوه‌های نیمه‌گرمسیری، جلسه کمیته علمی فنی موسسه تحقیقات علوم باغبانی با حضور دکتر مسعود لطیفیان معاون پژوهشی موسسه تحقیقات علوم باغبانی، مدیران و روسای پژوهشکده‌های زیر مجموعه موسسه تحقیقات علوم باغبانی و اعضای کمیته روز سه‌شنبه ۱۳ خرداد ۱۴۰۴ به صورت ویناری برگزار شد. دکتر سیروس آقاجانزاده رئیس پژوهشکده مرکبات و میوه‌های نیمه‌گرمسیری در این جلسه به صورت ویناری شرکت نموده و به بررسی پروژه‌های تحقیقاتی و گزارشات نهایی پرداختند. در این جلسه از پژوهشکده مرکبات و میوه‌های نیمه‌گرمسیری ۳ پروژه تحقیقاتی و یک گزارش نهایی مطرح و مورد بحث و بررسی قرار گرفت.

آیین سنتی دید و بازدید نوروزی در پژوهشکده مرکبات و میوه‌های نیمه گرمسیری برگزار شد

به گزارش روابط عمومی پژوهشکده مرکبات و میوه‌های نیمه گرمسیری، به مناسبت فرارسیدن سال نو و در سالی که با شعار سرمایه گذاری برای تولید از سوی مقام معظم رهبری مزین شده است، در شروع سال کاری جدید کارکنان پژوهشکده مرکبات و میوه‌های نیمه گرمسیری مراسم سنتی دید و بازدید نوروزی را برگزار نمودند.

کارکنان پژوهشکده مرکبات و میوه‌های نیمه گرمسیری، ضمن دیدار با دکتر سیروس آقاجانزاده، رئیس پژوهشکده و دیگر همکاران، فرارسیدن سال نو را تبریک گفتند و برای یکدیگر سالی همراه با سلامتی و موفقیت آرزو کردند.

همچنین دکتر آقاجانزاده با حضور در واحدهای مختلف پژوهشکده، ضمن دیدار با مدیران و کارکنان، سال نو و عید نوروز را تبریک گفتند. در این دیدار ایشان از زحمات همکاران در سال گذشته قدردانی کردند.

این آیین سنتی هر ساله همزمان با آغاز سال کاری در پژوهشکده مرکبات و میوه‌های نیمه گرمسیری برگزار می‌شود، و فرصتی ارزشمند برای تقویت روحیه همدلی و همبستگی میان کارکنان بوده و زمینه ساز شروعی پرانرژی در سال جدید خواهد بود.

دیدار نوروزی رئیس پژوهشکده مرکبات و میوه‌های نیمه‌گرمسیری با کارکنان ایستگاه‌های تحقیقاتی شهید یاسینی کترا و خرم‌آباد تنکابن

به گزارش روابط عمومی پژوهشکده مرکبات و میوه‌های نیمه‌گرمسیری، دکتر سیروس آقاجان‌زاده، رئیس پژوهشکده، با همراهی دکتر هرمز عبادی، معاون برنامه‌ریزی و پشتیبانی، روز دوشنبه ۱۸ فروردین ۱۴۰۴ با حضور در ایستگاه تحقیقاتی مرکبات شهید یاسینی کترا و ایستگاه تحقیقاتی مرکبات خرم‌آباد تنکابن، از پروژه‌های در حال اجرا بازدید کردند. در جریان این بازدید، دکتر آقاجان‌زاده ضمن تبریک سال نو، با کارکنان ایستگاه‌ها دیدار و گفت‌وگو کرد و در جریان روند فعالیت‌ها و نیازها قرار گرفت.

برگزاری کارگاه آموزشی با موضوع پرورش آووکادو با همکاری پژوهشکده مرکبات و میوه‌های نیمه‌گرمسیری

به گزارش روابط عمومی پژوهشکده مرکبات و میوه‌های نیمه‌گرمسیری، به دعوت مدیریت جهاد کشاورزی شهرستان تنکابن و در راستای اجرای طرح انتقال یافته‌های تحقیقاتی و به منظور بالا بردن سطح دانش و اطلاعات کشاورزان، کارگاه آموزشی با موضوع پرورش آووکادو با همکاری پژوهشکده مرکبات و میوه‌های نیمه‌گرمسیری و با حضور کارشناسان ترویج، باغداران و بهره‌برداران

روز یکشنبه ۱۱ خرداد ۱۴۰۴ در روستای گلیجان از توابع شهرستان تنکابن برگزار شد. در این کارگاه آموزشی دکتر مالک قاسمی از اعضای هیات علمی موسسه تحقیقات علوم باغبانی و پژوهشکده مرکبات و میوه‌های نیمه‌گرمسیری حضور یافته، ضمن بازدید از باغات، به عنوان مدرس به آموزش کارشناسان و بهره‌برداران پرداخته و به سوالاتشان پاسخ دادند.

برگزاری سیمدهمین و نوزدهمین جلسه شورای پژوهشی در پژوهشکده مرکبات و میوه‌های نیمه‌گرمسیری

به گزارش روابط عمومی پژوهشکده مرکبات و میوه‌های نیمه‌گرمسیری، سیمدهمین و نوزدهمین جلسه شورای پژوهشی با حضور دکتر سیروس آقاجانزاده ریاست پژوهشکده، معاونین، روسای ایستگاه‌ها و گروه‌های تحقیقاتی و اعضای شورا روز سه‌شنبه ۲۰ خرداد ۱۴۰۴ در پژوهشکده مرکبات و میوه‌های نیمه‌گرمسیری برگزار شد.

در این جلسه دکتر جواد فتاحی مقدم، پروپوزال پژوهشی با موضوع ارزیابی ویژگی‌های رویشی، زایشی و زمان رسیدن میوه شش رقم جدید نارنگی وارداتی را مطرح کرد که مورد بررسی قرار گرفت. همچنین موضوعات حفظ و مدیریت کلکسیون‌ها، امکان‌سنجی و اجرای باغبانی احیایی در ایستگاه‌های تحقیقاتی، مشارکت در تدوین و اجرای پژوهش‌های مسئله‌محور با بخش خصوصی و اضافه نمودن آقای علی جهرمی معینی به لیست همکار اصلی پروژه تحقیقاتی با عنوان بررسی صفات رویشی ژنوتیپ امید بخش دورگ ۴ رامسر، مطرح و مورد بحث و بررسی قرار گرفت.

گرامیداشت عید سعید غدیر در پژوهشکده مرکبات و میوه‌های نیمه گرمسیری با توزیع شیرینی در جمع صمیمی همکاران

به گزارش روابط عمومی پژوهشکده مرکبات و میوه‌های نیمه گرمسیری، به مناسبت فرا رسیدن دهه ولایت و عید سعید غدیر، روز چهارشنبه ۲۱ خرداد ۱۴۰۴، پژوهشکده مرکبات و میوه‌های نیمه گرمسیری با پخش شیرینی در میان کارکنان این ایام فرخنده را گرمی داشتند. این اقدام در راستای ارج نهادن به فرهنگ ولایت و ایجاد فضای صمیمی و معنوی در محیط کاری انجام شد و با استقبال خوب همکاران پژوهشکده همراه بود. عید غدیر روز تجلی ولایت و پیوند با امامت، فرصتی برای همدلی، مهرورزی و یادآوری ارزش‌های دینی است.

بهبود مدیریت آب و آبیاری مرکبات در پژوهشکده مرکبات و میوه‌های نیمه گرمسیری

بیش از ۱۴ پروژه تحقیقاتی پایان یافته و در حال اجرا با محوریت سیستم‌های آبیاری و برنامه ریزی آبیاری از سال ۸۲ تاکنون انجام شده است که یافته‌های حاصل به صورت نشریه و کلاس‌های ترویجی منتقل شده است.

روابط عمومی پژوهشکده مرکبات و میوه‌های نیمه گرمسیری

تولید هسته اولیه و سالم مرکبات کشور در پژوهشکده مرکبات و میوه‌های نیمه گرمسیری

تولید هسته اولیه ۲۷ رقم از ارقام بومی و وارداتی در پژوهشکده مرکبات و میوه‌های نیمه گرمسیری. در حال حاضر منابع گیاهی سالم تولید شده در قالب طرح مصوب سفر ریاست جمهوری در سال ۱۴۰۰ به تدریج در اختیار بخش خصوصی دارای باغ مادری قرار می‌گیرد. همچنین منابع گیاهی و پیوندک سالم جهت باغ مادری احداث شده در داراب نیز از هسته‌های اولیه موجود در این پژوهشکده تامین شده است. برنامه جایگزینی ۳۰ هزار هکتار از باغ‌های قدیمی و فرسوده مرکبات مازندران نیز بر اساس پیوندک‌های سالم و اصل حاصل از این دستاورد در حال انجام است.

روابط عمومی پژوهشکده مرکبات و میوه‌های نیمه گرمسیری

روش‌های نوین حفظ کیفیت و کاهش ضایعات میوه مرکبات

این محور با تعداد ۲۴ پروژه در قالب ۸ محور پژوهشی انجام شده است

در خصوص عوامل قبل از برداشت موثر در کیفیت و ضایعات میوه مرکبات تعداد ۵ پروژه با محوریت اهمیت زمان برداشت در کیفیت و ضایعات میوه مرکبات تعداد ۳ پروژه با محوریت اهمیت توجه به کیفیت میوه در فرآیند ایجاد و معرفی رقم تعداد ۴ پروژه در زمینه تیمارهای ارگانیک پس از برداشت طی نگهداری تعداد ۸ پروژه با محورهای استانداردسازی انبارهای فنی، استانداردسازی سورتینگ‌ها، محور صنایع فرآوری استان مازندران و وضعیت استانداردهای موجود صادراتی برای مرکبات نیز هر یک به تعداد یک پروژه انجام شده است.

انتقال این دانش به روش‌های مختلف سبب کاهش میزان ضایعات مرکبات به کمتر از متوسط ۱۰ درصد شده است.

روابط عمومی پژوهشکده مرکبات و میوه‌های نیمه گرمسیری

برگزاری کارگاه آموزشی با موضوع مدیریت باغات مرکبات

به گزارش روابط عمومی پژوهشکده مرکبات و میوه‌های نیمه‌گرمسیری، به دعوت مدیریت جهاد کشاورزی شهرستان تنکابن و در راستای اجرای طرح انتقال یافته‌های تحقیقاتی و به منظور بالا بردن سطح دانش و اطلاعات کشاورزان، کارگاه آموزشی با موضوع مدیریت باغات مرکبات با همکاری پژوهشکده مرکبات و میوه‌های نیمه‌گرمسیری و با حضور کارشناسان ترویج، باغداران و بهره‌برداران روز یکشنبه ۴ خرداد ۱۴۰۴ در روستای خلخال محله گلیجان از توابع شهرستان تنکابن برگزار شد. در این کارگاه آموزشی دکتر فاضل حلاجی ثانی از اعضای هیات علمی موسسه تحقیقات علوم باغبانی و پژوهشکده مرکبات و میوه‌های نیمه‌گرمسیری حضور یافته، ضمن بازدید از باغات، به عنوان مدرس به آموزش کارشناسان و بهره‌برداران پرداخته و به سؤالاتشان پاسخ دادند.

آدرس: رامسر - خیابان استاد مطهری

صندوق پستی: ۳۳۵-۴۶۹۱۵

کدپستی: ۳۳۱۱۳-۴۶۹۱۷

تلفن: ۰۱۱۵۵۲۲۲۰۸۱ - دورنگار: ۰۱۱۵۵۲۲۳۲۸۲

آدرس سایت: <http://icri.hsri.ac.ir>

کانال های پژوهشکده در تاک، تلگرام، سروش و ایتا @irancitrus

خبرنامه روابط عمومی پژوهشکده مرکبات و میوه‌های نیمه‌گرمسیری

صاحب امتیاز: پژوهشکده مرکبات و میوه‌های نیمه‌گرمسیری

مدیر مسئول: دکتر سیروس آقابانزاده

تهیه و تنظیم: مهندس حمیدرضا قلی پور

سال یازدهم - شماره ۱۱۵

فروردین، اردیبهشت و خرداد ۱۴۰۴ - June 2025